

STOF IN DE BOUW

Algemeen

Op een bouwplaats komt door diverse bewerkingen aan materialen en andere werkzaamheden veel stof vrij. Enkele voorbeelden zijn het boren in beton, het fraisen van leidingsleuven, zagen, schuren, slijpen, werken met glaswol of steenwol en ook bij het aanvegen van een vloer. Dit stof varieert van grof tot zeer fijn stof. Juist deze fijne stofdeeltjes verspreiden zich makkelijk door de lucht en blijven als een wolk hangen. Stofdeeltjes die op de bouw tijdens de diverse werkzaamheden ontstaan zijn op zich niet giftig maar toch moet u oppassen.

De longen

Het ademhalingsstelsel voorziet het lichaam van de nodige zuurstof en zorgt er tevens voor dat bij uitademing het geproduceerde kooldioxyde wordt afgevoerd. De weg die de ingeademde lucht aflegt loopt via de neus of mond langs het strottehoofd en komt dan in de luchtpijp. De luchtpijp verdeelt zich in tweeën (bronchiën) zodat de lucht in onze beide longen kan komen. De longen zijn omgegeven met een vlies (borstvlies) dat vastzit aan de borstkas zodat bij uitademen de longen niet kunnen inklappen. Bij het binnenkomen van de longen splitsen de bronchiën zich als takken van een boom. De kleinste vertakkingen eindigen uiteindelijk in een soort kleine luchtzakjes (longblaasjes) waarin de uitwisseling van zuurstof en andere gassen plaatsvindt met het bloed. U begrijpt dat juist deze kleinste onderdeeljes van de longen van het grootste belang zijn voor een goede overdracht van de in de lucht aanwezige zuurstof aan het bloed en ook het afvoeren van de kooldioxyde uit het bloed.

Na deze globale uitleg van het ademhalingsstelsel van het menselijk lichaam komen we weer terug op het eigenlijke onderwerp van dit item namelijk stof. U begrijpt dat we zoveel mogelijk moeten voorkomen dat deze kleine longblaasjes na verloop van tijd verstopt raken. Nu heeft het lichaam gelukkig al een eerste stoffilter ingebouwd. Als we inademen zorgen de slijmvliesen er onder andere voor dat de aanwezige grotere stofdeeltjes uit de lucht gefilterd worden. De wat kleinere stofdeeltjes worden opgevangen in de luchtpijp en de bronchiën. Door het snuiten van de neus of het ophoesten verlaten deze stofdeeltjes het lichaam weer. Alleen de allerkleinste stofdeeltjes kunnen de longblaasjes bereiken. Vroeger of later kan dit leiden tot een reactie van het lichaam bijvoorbeeld irritatie, hoesten, of een allergische reactie. In extreme gevallen kan na langere tijd een verstarring van het longweefsel optreden met als gevolg een verminderde zuurstofopname. Uiteraard moeten we het niet zover laten komen en voorzorgsmaatregelen treffen. Met andere woorden **uw longen zijn geen stofzuigerzakken!**

Welke maatregelen kunt u treffen

Als eerste moeten we kijken of de bron van de stofproductie kunnen aanpakken zodat de stofproductie verminderd of zelfs kan worden voorkomen. Hieronder staan een aantal maatregelen die het vrijkomen van fijn stof kunnen verminderen of voorkomen.

- * *Indien het gereedschap is uitgerust met een stofvangzak gebruik deze dan ook en maak tijdig de zak leeg.*
- * *Goed ventileren.*
- * *Bij het verplaatsen of verwerken van snel stuivende stoffen zoals cement, poederlijm etc. voorzichtig en met beleid te werk gaan zodat stofvorming zoveel mogelijk wordt voorkomen.*
- * *Bij het schoonvegen van een vloer tijdens de ruwbouw kan door vooraf bevochtigen een zeer groot deel van de stofvorming worden voorkomen.*

Waarschijnlijk kunt u zelf hier nog enkele punten aan toevoegen.

Persoonlijke bescherming

In situaties waar gewerkt moet worden bij een hoge stofconcentratie in de lucht is het van belang dat u gebruik maakt van een persoonlijk beschermingsmiddel. Dit beschermingsmiddel moet voorkomen dat het stof in de longen terecht kan komen. Afhankelijk van de situatie kunt u gebruik maken van de volgende stoffilters.

Stoffilter (kwaliteit P1)

Dit produkt "het snoetje", dat veelvuldig op de bouwplaats wordt gebruikt biedt alleen bescherming tegen het groffe stof. Het fijne stof kan door het filter heen dringen. Het P-1 filter kunt u gebruiken bij bijvoorbeeld stof dat vrijkomt bij het slopen van metselwerk of beton. De goede werking van het filter hangt nauw samen met een goede pasvorm. Vervang het filter tijdig en zorg ervoor dat u het filter niet in een stoffige ruimte bewaard.

Stoffilter (kwaliteit P2)

In een omgeving waar veel fijn stof voorkomt of indien dit tijdens werkzaamheden vrijkomt moet u gebruik maken van stoffilter P2 kwaliteit. U kunt dit herkennen aan de verpakking waar deze code op staat aangegeven. Het filter van dit masker is veel fijner en daardoor geschikt voor het afvangen van fijne stofdeeltjes. Ook bij dit masker moet u ervoor zorgdragen dat het goed past en goed aangesloten op de huid zit (filter heeft twee elastische hoofdbandjes). Ook dit filter na gebruik bewaren op een stofvrije locatie. U kunt zelf vaststellen of het filter nog te gebruiken is doordat naarmate het filter voller raakt de ademhaling moeilijker zal gaan.

Beide filters zijn alleen geschikt voor stof en bieden dus geen bescherming tegen dampen of gassen. Indien u werkt in een omgeving waar veel stof in de lucht aanwezig is kunt u bij uw uitvoerder een stofmasker aanvragen. Let erop dat u het juiste filter vraagt afhankelijk van de soort stof.